

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Edukimit
Titulli i lëndës:	Metodat Fiziko-Kimike për Mbrojtjen e Mjedisit
Programi i studimit:	Fizikë- Kimi
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	III, Semestri VI
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	Ora 10:30 – 12:00, Lab i Fizikes
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.ASs.Dr.sc. Islam Krasniqi
Detajet kontaktuese:	044/182016
Përshkrimi i lëndës	
	<p>Problemet mjedisore janë brengosje në përmasa globale, që shpesh kërkojnë zgjidhje të shpejta . Mbrojtja e mjedisit është një dicitlinë e re shkencore që përfshinë studimin e tërë mjedisit human. Andaj studimi (hulumtimi) i kësaj lënde është që studenti të njihet me konceptet bazë të; mbrojtjes së mjedisit, kimisë së mjedisit të atmosferës, hidrosferës dhe litosferës, masat për mbrojtjen e mjedisit si dhe metodat analitike instrumentale, që përdoren si teknika për monitorimin e ndotjes së mjedisit, duke i parë të lidhura ngushtë ekosistemet natyrore me faktorin njeri.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Të studioj ndryshimet që ndodhin në ciklet natyrore të shkaktuara nga veprimtaria njerëzore si ngrohja globale,(efekti serrë), hollimi i shtresës së ozonit, shirat acide, smogun fotokimik, kimin e ujërave dhe kimin e tokës etj. Gjithashtu studenti fiton njohuri mbi teknikat e aplikuara, ndotjet kimike dhe ndikimin e tyre në mjedis. Edukimi mjedisor është sot një prioritet në përpjekjet për përballimin e problemeve shqetësuese mjedisore .</p>
Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Studenti do të aftësohet mbi ndotësit potencial të mjedisit në: Ajër, Ujë dhe Tokë, përmes ushtrimeve praktike do të aftësohet mbi metodat dhe teknikat e</p>

	përcaktimit të ndotësve, mbi kufijtë e lejuar maksimal, gjithashtu duhet të dijë edhe masat për mbrojtjen e mjedisit.		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	5	5
Ushtrime në teren	5	4	20
Kollokfiume,seminare	2	2	4
Detyra të shtëpisë	1	8	8
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	3	12	36
Përgaditja përfundimtare për provim	3	3	9
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	2	2	4
Projektet,prezentimet ,etj	2	6	12
Totali			158
Metodologjia e mësimdhënies:	<i>Kombinimi i metodave që përfshinë mësimdhënien dhe mësimnxënien aktive: Ligjërata, diskutime, mësim në teren, ushtrime eksperimentale.</i>		
Metodat e vlerësimit:	<i>Vlerësimi do të bëhet:</i> <i>Vlerësimi i pare</i> 25% <i>Vlerësimi i dytë</i> 20% <i>Ushtrime laboratorike</i> 10% <i>Prezantim</i> 10% <i>Vijimi I rregulltë</i> 5% <i>Provimi final</i> 30% <i>Totali</i> 100%		
Literatura			
Literatura bazë:	Literatura bazë : 1.A. Cullaj, Kimia e mjedisit, Tiranë, 2.D.Rozhaja & M.Jablanoviq, Ndotja dhe mbrojtja		

	e ambientit jetësorë, Prishtinë, 1983 3.S.E.Manahan, Environmental Chemistry, 7 Edition, 1991
Literatura shitesë:	1.N.Daci, Kimia e Mjedisit. Prishtinë 1988 2.R.M.Harrison, An Introduction to Environmental Chemistry and Pollution, London, 1994 3.Peter O. Nill, Environmental Chemistry, See. Ed. London, 1993
Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
Java e parë:	Mbrojtja e Mjedisit, (discipline e re shkencore) Mjedisi problem i rëndësishëm jetësor Parimet e zhvillimit të qendrueshëm Shoqëria dhe menaxhimi i mbrojtjes së mjedisit
Java e dytë:	Atmosfera-përbërja kimike e atmosferës Roli i atmosferës së tokës Tipet e reaksioneve kimike në atmosferë
Java e tretë:	Ozoni në shtresat e larta të atmosferës Dobësimi i shtresës së ozonit Pasojat e dobësimit të shtresës së Ozonit
Java e katërt:	Hyrje në kimin e troposferës Shpërndarja e substancave ndotëse Reaksionet fotokimike në troposferë
Java e pestë:	Efekti serë dhe ngrohja globale Shirat acidik Smogu fotokimik
Java e gjashtë:	Monitorimi atmosferik Objektivat tipet e monitorimit Metodat e analizave kimike të ndotësve të ajrit Metodat Analitike-Përcaktimi i përqendrimit të ndotjes në mjedisin e caktuar. Vlerësimi i parë intermedier

Java e shtatë:	<p>Kimia e ujrave natyror-Cikli gjeokimik i ujit, proceset kimike dhe biokimike</p> <p>Ujrat e ëmbëla dhe ndotja e tyre</p> <p>Elementet ushqese në ujrat, gjendja eutrofike.</p> <p>Metodat Analitike-Përcaktimi i përqëndrimit të ndotjes në mjedisin e caktuar.</p>
Java e tetë:	<p>Uji i pijshëm parametrat cilësor</p> <p>Trajtimi i ujit të pijshëm</p> <p>Problemet e ujit të pijshëm në vendin tonë</p>
Java e nëntë:	<p>Uji i detit si mjedis biogjeokimik</p> <p>Elementet kryesore dhe elementet në gjurmë në ujrat detare</p> <p>Ndotja e mjediseve detare</p>
Java e dhjetë:	<p>Trajtimi i mbeturinave urbane të lëngëta</p> <p>Natyra e mbeturinave të lëngëta</p> <p>Trajtimi i ujrave të zeza</p>
Java e njëmbëdhjetë:	<p>Strategjia e monitorimit të ujrave</p> <p>Shpërndarja e substancave ndotëse në ujrat</p> <p>Njohuri për analizat kimike të ujrave</p> <p>Metodat Analitike-Përcaktimi i përqëndrimit të ndotjes në mjedisin e caktuar.</p> <p>Vlerësimi i dytë intermediar</p>
Java e dymbëdhjetë:	<p>Kimia e mjedisit të tokës</p> <p>Struktura dhe vetit fiziko-kimike të tokës, Elementet ushqyese në tokë, esenciale dhe joesenciale</p> <p>Ndotjet dhe dëmtimet e tokave</p> <p>Ndotja kimike</p> <p>Dëmtimi nga erozioni</p> <p>Riaftësimi i tokave dhe mbrojtja e tyre</p>
Java e trembëdhjetë:	<p>Monitorimi i tokave</p> <p>Analizat kimike të tokave</p> <p>Raporti (përshkrimi) i përgjithshëm i kontaminimit të tokave</p> <p>Menaxhimi i mbeturinave të ngurta urbane</p> <p>Metodat Analitike-Përcaktimi i përqëndrimit të ndotjes në mjedisin e caktuar.</p>
Java e katërbëdhjetë:	<p>Ndotjet Industriale-Minierat dhe mineralet, Energjetika dhe prodhimitaria, shkarkimi i ujrave industriale.</p>

	Mbeturinat e rrezikshme, klasifikimi i tyre, trajtimi i mbeturinave të rrezikshme dhe depozitimi i tyre, menaxhimi i mbeturinave të ngurta urbane.
Java e pesëmbëdhjetë:	Mbeturinat e rrezikshme, klasifikimi i tyre Globalizimi dhe problemi i ndotjes së mjedisit jetësor VNM-në teren në R. e Kosovës, puna ekipore me studentë Legjislacioni Nacional-Direktivat dhe Rregulloret e BE-së, për Mbrojtjen e Mjedisit Diskutimi i rezultateve-Preventivat dhe Rekomandimet

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:	
Vijimi në ligjërata dhe ushtrime duhet të jetë i rregullt dhe në kohë të caktuar. Studentët duhet të sillen konform rregullave të përgjithshme universitare. Për rregullat e veçanta dhe specifikat e organizimit të ligjëratave e ushtrimeve, studentët njoftohen nga profesori i lëndës dhe asistenti i tij.	

Prof.ASs.Dr.sc. Islam KRASNIQI
